

Selvitys TurunSeudun Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2019

Sisällys

1	Sovellettava sääntely	3
2	OP Ryhmän rakenne.....	3
3	Edustajisto	4
4	Hallintoneuvosto	5
5	Nimitysvaliokunta	8
6	Hallitus	9
7	Toimitusjohtaja ja johtoryhmä.....	15
8	Sisäinen ja ulkoinen valvonta	17
9	Taloudellinen raportointiprosessi.....	17
10	Palkitseminen.....	17
11	Sisäpiirihallinto	18
12	Vastuullinen toiminta	18
13	Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito	18

1 Sovellettava sääntely

Tämä selvitys on luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvun 1–5 §:ssä ja 7 §:ssä tarkoitettu selvitys osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Selvityksessä on soveltuvien osien otettu huomioon Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi (2020). Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan toimintakertomuksesta erillisenä.

Osuuspankin hallitus käsittelee vuosittain tämän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen.

Tämä selvitys osuuspankin hallinto ja ohjausjärjestelmästä, tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus sekä osuuspankin säännöt ovat saatavilla osuuspankin internetsivuilla www.op.fi.

Osuuspankin toiminta perustuu voimassa olevan lainsäädännön ja sen nojalla annetun alemmanasteisen sääntelyn noudattamiseen. Osuuspankki noudattaa osuuskuntalain ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain lisäksi muuta soveltuvaa finanssialan yrityksiä koskevaa sitovaa sääntelyä, osuuspankin sääntöjä ja osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön OP Osuuskunnan ohjeita.

Osuuspankki kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään, jonka keskusyhteisö on OP Osuuskunta. Osuuspankin ja OP Ryhmän muiden yhteisöjen välillä on kiinteä yhteistoimintasuhde.

2 OP Ryhmän rakenne

Osuuspankki kuuluu pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu 31.12.2019 tilanteessa 147 osuuspankista (mukaan lukien Helsingin Seudun Osuuspankki) ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta, jonka osuuspankit omistavat, sekä keskusyhteisön tytäryhtiöistä. OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena.

Osuuspankit ovat omistaja-asiakkaidensa (jäsentensä) omistamia ja harjoittavat paikallista vähittäispankkitoimintaa. Ne tarjoavat kotitalous- ja pk-yritysassiakkaille, maa- ja metsätaloussiakkaille sekä julkiselle sektorille nykyaikaiset ja kilpailukykyiset pankkipalvelut. Osuuspankit toimivat ryhmän yhteisen strategian ja toimintalinjausten mukaan, mutta ovat itsenäisiä omassa päätöksenteossaan. OP Osuuskunta toimii OP Ryhmän keskusyhteisönä ja strategisena omistusyhteisönä.

Keskusyhteisö on velvollinen tukemaan jäsenluottolaitosta määrällä, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilan estämiseksi. Keskusyhteisö vastaa niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista. Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksuna erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella, jonka vakavaraisuus vaarantuisi em. tukitoimenpiteiden johdosta, ei ole velvollisuutta osallistua niihin, vaan sen osuus jaetaan muille jäsenluottolaitoksille. Jos jäsenluottolaitos on erotettu tai eroaa ryhmästä, em. velvoitteet koskevat sitä vielä viisi vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin ero on toteutunut. Keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa jäsenluottolaitoksilla on keskusyhteisön sääntöjen perusteella osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Yritysmuodoltaan osuuspankit ovat osuuskuntia, joissa päätöksenteon perusarvoihin kuuluu jäsen ja ääni -periaate. Osuuspankeissa omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää edustajisto tai osuuskunnan kokous, joka valitsee pankille hallintoneuvoston. Hallintoneuvosto puolestaan valitsee pankille hallituksen ja toimitusjohtajan.

3 Edustajisto

Osuuspankin omistaja-asiakkaat valitsevat edustajansa pankin edustajistoon joka neljäs vuosi pidettävillä vaaleilla. Edustajisto käyttää päätösvaltaa pankin sääntöjen ja osuuskuntalain mukaan sille kuuluvissa asioissa.

Varsinainen edustajiston kokous on pidettävä kahdesti vuodessa. Kokouksissa käsitellään osuuspankin sääntöjen mukaan varsinaiselle edustajiston kokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut kokouskutsussa erikseen mainitut asiat.

Ylimääräinen edustajiston kokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä edustajistolle kuuluvaa asiaa.

Merkittävimpiä edustajistossa käsiteltäviä asioita ovat muun muassa:

- tilinpäätöksen vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen
- päätetään taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä;
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä päättäminen ja hallintoneuvoston jäsenten valinta sekä palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinta ja palkkiosta päättäminen
- sääntöjen muuttaminen

Osuuspankille valittiin edustajisto vuonna 2017 pidetyissä edustajiston vaaleissa. Edustajiston toimikausi päättyy kun vaalilautakunta on julkaistanut vuoden 2021 vaalien tuloksen.

Osuuspankin edustajiston kokoonpano toimikaudella 2017–2021:

Vaalipiiri 1, Kaarina

Hanhiala Maija	Kaarina
Nyman Terhi	Kuusisto
Sirkiä Hanna	Kaarina
Tapiola Marketta	Kaarina
Tähkämaa Sanna	Piikkiö, Kaarina
Viljanen Marjukka	Piispanristi

Vaalipiiri 2, Naantali

Kytönen Marja	Naantali
Numminen Jouko	Naantali
Raitmaa Ritva	Naantali
Virta Jukka	Naantali

Vaalipiiri 3, Raisio

Haavisto Emmi	Raisio
Kivijärvi Anneli	Raisio
Liukas Jukka	Raisio
Ruusuranta Anita	Raisio
Sorsavirta Seija	Raisio

Vaalipiiri 4, Rusko

Aho Helena	Rusko
Ahtinen Risto	Rusko
Forsberg Elise	Rusko

Vaalipiiri 5, Parainen

Abrahamsson Karoliina	Parainen
Autio Sanna	Parainen
Korpela Jari	Parainen

Vaalipiiri 6, Vehmaa

Alastalo Merja	Vehmaa
Heilä Jyrki	Vehmaa
Santanen Timo	Vehmaa

Vaalipiiri 7, Turku

Aaltonen Niko	Turku
Alanen Satu	Turku
Artesola Rauno	Turku
Artukka Pekka	Turku
Bergman Ulla	Turku
Forsström Jari	Turku
Granberg Tiia	Nousiainen
Haapala Heidi	Turku
Heinonen Jari	Turku
Hildén Satu-Maarit	Turku
Huhtanen Raimo	Turku
Jauhiainen Vesa	Lieto
Knifsund Minna	Turku
Koski Seppo	Turku
Kramsu Piia	Turku
Kunnas Eero	Turku
Kuukasjärvi Sirpa	Turku
Kärkkäinen Jukka	Turku
Leino Milla	Turku
Lindell Pia	Turku
Lyrintzis Riikka	Kaarina
Löppönen Minna	Turku
Massinen Aimo	Turku
Nurmio Timo	Turku
Pasonen Ville	Turku
Puljujärvi Vuokko	Turku
Pulkinen Jouni	Turku
Raaska Petja	Turku
Rantanen Ari	Turku
Ranti Pirjo	Turku
Raunio Eevi	Turku
Rinne Tiina	Turku
Rosenlöf Jarmo	Turku
Saarela Pekka	Turku
Tavio Ville	Turku
Viitanen Emma	Turku

4 Hallintoneuvosto

Hallintoneuvoston valinta

Osuuspankin hallintoneuvostoon kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä edustajiston valitsema jäseniä. Hallintoneuvoston jäsenen yläikäraja on 68 vuotta.

Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallintoneuvoston jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat kysymykset.

Hallintoneuvoston jäsenten perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen osalta osuuspankin tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallintoneuvoston kokoonpano:

Nimi/Aloit- tamisvuosi	Toimikausi	Ammatti/tehtävä	Toimipaikka/kotipaikka
Puheenjohtaja Huovinen Pentti -10	(16.2.2016 alkaen) (13.11.2019-2022)	professori	Turku
Varapuheenjohtaja Korhonen Ari -10	(8.2.2011 alkaen) (13.11.2019-2022)	kaupunginjohtaja	Raisio
Muut jäsenet			
Blom Anders -05	(08.11.2017-2020)	toimitusjohtaja	Turku
Eckerman Tuula -17*	(13.11.2019-2022)	palveluneuvoja	Turku
Eklund Toni -10	(08.11.2017-2020)	toimitusjohtaja	Turku
Haapala Marjo -19*	(13.11.2019-2022)	asiakashallin.as.tun.	Turku
Hakanen Veli-Matti -03	(07.11.2018-2021)	rehtori	Turku
Heino Elina -07	(07.11.2018-2021)	emäntä	Vehmaa
Kallio Hannu -11	(08.11.2017-2020)	hallintojohtaja	Turku
Kankaanpää Pasi -05	(08.11.2017-2020)	tarkastaja	Rusko
Karlsson Susanne -16	(08.11.2017-2020)	yksikönpäällikkö	Parainen
Kolehmainen Petri -12	(08.11.2017-2020)	toimitusjohtaja	Naantali
Kyynäräinen Niko -11	(08.11.2017-2020)	kehityspäällikkö	Turku
Lehto-Laurila Hannele-19	(13.11.2019-2022)	asianajaja	Raisio
Lehtonen Turja -10	(07.11.2018-2021)	varapuheenjohtaja	Turku
Leinonen Kalle -00	(07.11.2018-2021)	logistiikkakoordin.	Turku
Louhenperä Rosita -19	(30.04.2019-2021)	FM	Merimasku
Lundén Katja -18	(18.4.2018-2021)	talousjohtaja	Turku
Mahkonen Harri -99	(07.11.2018-2021)	maanviljelijä	Vahto
Mansikka-Aho Hanna	(18.04.2018-2021)	yksikön vastaava	Turku
Rannikko Outi -05	(08.11.2017-2020)	aluejohtaja	Rusko
Rautiainen Jyrki -13	(13.11.2019-2022)	kirkkoherra	Naantali
Riihivuhta Vesa -13	(07.11.2018-2021)	maanviljelijä	Kaarina
Silver Anne -14	(07.11.2018-2021)	verhoilijaentisöijä	Vehmaa
Suominen Jari -19	(13.11.2019-2022)	toimitusjohtaja	Turku
Unkuri Tommi -19	(30.04.2019-2021)	insinööri	Merimasku

* Henkilöstön edustaja

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on osuuskuntalain ja pankin sääntöjen mukaan valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuskunnan hallintoa.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallintoneuvostolle kuuluvat erityiset tehtävät ovat seuraavat:

- päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valitsee tarvittavan määrän jäseniä hallitukseen sekä määrää heidän palkkionsa, tarvittaessa erottaa hallituksen jäsenet
- valitsee ja tarvittaessa erottaa osuuspankin toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen kuultuaan hallitusta ja hankittuaan valinnasta keskusyhteisön lausunnon
- vahvistaa osuuspankin toimintaa koskevan ohjesäännön
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet
- valitsee keskuudestaan riippumattoman tarkastusvaliokunnan jäsenet
- antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta
- määrää vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärän sekä nimeää edustajat vaalilautakuntaan.

Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta

Hallintoneuvostolla on ollut tarkastusvaliokunta, jonka toiminta on osuuspankin sääntömuutoksen ja hallintoneuvoston tekemän päätöksen johdosta päättynyt 23.10.2019. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on ollut avustaa hallintoneuvostoa valvomaan hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Lisäksi valiokunta on auttanut hallintoneuvostoa varmistamaan, että pankkia ja sen konsernia hoidetaan asiantuntevasti ja tavalla, joka edistää pankin kilpailukykyä ja menestystä.

Valiokunta on muodostunut hallintoneuvoston vuosittain keskuudestaan valiokuntaan valitsemista kahdesta jäsenestä ja hallintoneuvoston nimeämästä puheenjohtajasta. Valiokunnan jäseniä ovat koskeneet seuraavat vaatimukset: pankin koko huomioiden riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista, tilinpäätöskäytännöistä ja sisäisestä tarkastuksesta sekä riittävä sisäisen valvonnan periaatteiden tuntemus ja pankin toimialan ja ansaintalogiikan ymmärrys. Kaikki valiokunnan jäsenet ovat olleet pankista riippumattomia.

Tarkastusvaliokunnan kokoonpano:

Eklund Toni, puheenjohtaja
Kallio Hannu
Laiho Jouni

Tarkastusvaliokunta on kokoontunut viisi kertaa vuonna 2019.

Hallintoneuvoston valmistelujaos

Hallintoneuvosto voi vuodesta 2019 alkaen valita vuosittain keskuudestaan valmistelujaokseen vähintään kaksi ja enintään neljä jäsentä. Valmistelujaoksen tehtävänä on avustaa hallintoneuvostoa sen kokousten valmistelussa ja hallintoneuvoston yleisen valvontatehtävän hoidossa. Hallintoneuvosto on kokouksessaan 23.10.2019 perustanut valmistelujaoksen, johon on valittu hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, sekä vahvistanut valmistelujaokselle työjärjestyksen.

Hallintoneuvoston riippumattomuus

Hallintoneuvoston valvontaroolin luotettavuuden takaamiseksi laissa määritellyjä esteellisyys- ja riippumattomuusvaatimuksia on täydennetty osuuspankin säännöissä.

Aikaisemmin hallituksen jäsenenä tai toimitusjohtajana toimineen henkilön valintaa hallintoneuvostoon on rajoitettu viiden vuoden ajan tehtävän päättymisestä lukien. Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallintoneuvoston jäseneksi arvioidaan ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallintoneuvoston monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallintoneuvostossa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallintoneuvoston jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallintoneuvoston kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallintoneuvostossa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallintoneuvostossa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallintoneuvoston jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallintoneuvostossa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

5 Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallintoneuvostolle ja edustajistolle henkilövalintoja koskevat esitykset. Nimitysvaliokunta on keskeisessä roolissa sen varmistamiseksi, että osuuspankin hallintoon valitaan luotettavia, sopivia ja ammattitaitoisia henkilöitä, ja että hallintohenkilöiden valinnassa huomioidaan eturistiriitöiden välttäminen. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnan toimintaa koskevan työjärjestyksen.

Valiokuntaan kuuluvat pankin hallintoneuvoston ja hallituksen puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat. Edustajisto valitsee valiokuntaan keskuudestaan kahdesta neljään jäsentä edustajiston toimikaudeksi

Hallintoneuvoston puheenjohtaja toimii valiokunnan puheenjohtajana ja hallintoneuvoston varapuheenjohtaja valiokunnan varapuheenjohtajana. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä toimikunnan kokouksissa ja käyttää siellä puhevaltaa.

Valiokunta tekee edustajistolle sekä hallintoneuvostolle esitykset niiden päätösvaltaan kuuluvista henkilövalinnoista. Valiokunnan on varmistettava, että esitettävien henkilöiden luotettavuus, sopivuus, ammattitaito ja riittävä ajankäyttö tehtävään on arvioitu sekä se, että esitettävät henkilöt on arvioitu riippumattomiksi tehtävän edellyttämällä tavalla. Valiokunta varmistaa, että hallintoelimiin esitettävät henkilöt ovat suorittaneet tai sitoutuvat suorittamaan rooliin kuuluvat koulutukset.

Lisäksi valiokunta valmistelee esitykset eri hallintoelinten jäsenten vuosi-, kuukausi- ja kokouspalkkioista sekä kulukorvausten perusteista.

Valiokunta tekee edustajistolle esityksen:

- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä
- hallintoneuvostoon valittavista henkilöistä
- hallintoneuvoston puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenten palkkioista
- edustajiston jäsenten palkkioista

Valiokunta tekee hallintoneuvostolle esityksen

- hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta
- hallituksen jäsenten lukumäärästä
- hallitukseen valittavista jäsenistä
- hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen palkkioista
- vaalivuonna edustajiston jäsenten lukumäärästä ja vaalilautakuntaan nimettävistä jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Lisäksi valiokunta tekee hallitukselle esityksen

- mahdollisen tarkastusvaliokunnan puheenjohtajasta ja valiokuntaan valittavista jäsenistä sekä heidän palkkioistaan

Valiokunta voi myös tehdä esityksiä muista kokouksissa esille tulevista asioista, joita hallintoneuvosto tai hallitus on esittänyt valmisteltavaksi.

Nimitysvaliokunnan kokoonpano:

Huovinen Pentti	hallintoneuvoston pj.	Turku
Korhonen Ari	hallintoneuvoston vpj.	Raisio
Salonen Juha	hallituksen pj.	Kaarina
Manner Olli	hallituksen vpj.	Naantali
Alanen Satu	pääsihteeri	Turku
Kivijärvi Anneli	LKT, erikoislääkäri	Raisio
Massinen Aimo	päätoimittaja/eläkeläinen	Turku
Sirkiä Hanna	erityisopettaja	Kaarina

Nimitysvaliokunta on kokoontunut neljä kertaa vuonna 2019.

6 Hallitus

Hallituksen valinta

Osuuspankin hallitukseen kuuluu pankin säännöissä määritelty määrä jäseniä. Hallituksen jäsenen yläikäraja on 68 vuotta. Osuuspankin nimitysvaliokunta valmistelee hallituksen jäsenten valintaa ja palkkioita koskevat asiat.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on oltava luotettava ja hyvämaineinen henkilö. Hallituksen kokoonpanon osaamis- ja kokemusvaatimusten on vastattava hallituksen tehtäviä ja velvollisuuksia. Hallituksella tulee olla kokonaisuutena riittävä ymmärrys kaikista sen vastuupiiriin kuuluvista osa-alueista, kuten pankin liiketoiminnasta ja siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä, jotta se kykenee johtamaan ja valvomaan osuuspankin toimintaa.

Uudet hallituksen jäsenet perehdytetään tehtäväänsä. Perehdyttämisestä vastaavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja. Hallintohenkilöiden perehdyttämisen ja osaamisen kehittämisen tukena on OP Ryhmän hallintohenkilöiden osaamisen kehittämisohjelma.

Hallitus voi valita keskuudestaan tarkastusvaliokunnan avustamaan sitä valvontatehtävän hoitamisessa. Tarkastusvaliokunnan jäsenten tulee olla

riippumattomia pankista. Toimitusjohtajaa ei voida valita tarkastusvaliokunnan jäseneksi. Jos pankilla ei ole tarkastusvaliokuntaa, sen vastuupiiriin kuuluvista sääntelyn mukaan pakollisista tehtävistä vastaa pankin hallitus.

Hallituksen kokoonpano

Puheenjohtaja

Jarna Heinonen

s. 1965

Kotipaikka Turku

KTT

Professori, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2006 – 2009, puheenjohtaja 2010 – 31.12.2019

Keskeinen työkokemus: TSE Entren/Yrittäjyyden yksikön johtaja Turun kauppakorkeakoulu/Turun yliopisto 1999-2018, tutkimus- ja koulutuspäällikkö/tutkimusvastaava Turun kauppakorkeakoulu 1992-1999, kehityspäällikkö/toimistopäällikkö Tavoite-Auto Oy 1988-1992

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: OP Osuuskunnan hallintoneuvoston jäsen 2012-2019, OP Osuuskunnan työvaliokunnan jäsen 2018 - 2019, OP Osuuskunnan tarkastusvaliokunnan jäsen 2012-2018 ja puheenjohtaja 2015-2018, Varsinais-Suomen Kulttuurirahaston hoitokunnan jäsen 2016- ja varapuheenjohtaja 2019 -, TOP-Säätiö hallituksen varapuheenjohtaja 2011-2016 ja puheenjohtaja 2017 -, Turun kauppakamarin elinkeinopolitiikan valiokunnan jäsen 2015 -, Member of the Working Group for Policy Relevant research on entrepreneurship and SMES, European Commission 2010 -

Varapuheenjohtaja

Juha Salonen

s. 1973

Kotipaikka Kaarina

Yo-merkonomi

Toimitusjohtaja

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen varapuheenjohtaja 26.11.2013-

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2010-

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja Leipomo Salonen Oy 2003-, markkinointipäällikkö Leipomo Salonen Oy 1999-2003

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: ETL (Elintarviketeollisuusliitto ry) Leipomoyhdistys puheenjohtaja, Suomen Leipuriliitto ry. valtuuskunnan varapuheenjohtaja 2012-2018, Raisio Oyj hallintoneuvoston jäsen 2010-, Leipomo Primula Oy hallituksen puheenjohtaja 2015-, Varma keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö työnantajien neuvottelukunta 2015-

Muut jäsenet

Erkki Haavisto

s. 1968

Kotipaikka Raisio

MMM, agronomi, maanviljelijä

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2009-

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Turun yliopiston neuvottelukunnan jäsen 10/2014-, Raisio Oyj hallituksen jäsen 2004-, Metsänhoitoyhdistys Lounametsä hallituksen varapuheenjohtaja 2013-, MTK metsäjohtokunnan jäsen 2011-2019, Raision kaupunginvaltuuston jäsen 1997-

Liisa Ketomäki

s. 1984

Kotipaikka Turku

VTM, M.A.

Toimitusjohtaja

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 25.10.2018 alkaen

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja, Turun Musiikkijuhlasäätiö, 2012-

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Suomalais-ranskalainen

kauppakamari, hallituksen jäsen 2019-, Turun Nuorkauppakamari, hallituksen

jäsen 2016-2019 (puheenjohtaja 2018), Turun Konservatorion

kannatusyhdistys, hallituksen jäsen 2013-, Turun yliopiston neuvottelukunta

2017-, Turun kauppakamarin kansainvälistymisvaltiokunta 2017-

Annina Lehtiö-Vainio

s. 1972

Kotipaikka Turku

KTM, JET-tutkinto, JOKO-johtamiskoulutus

Nuorisopalvelujohtaja

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 25.10.2018 alkaen

Keskeinen työkokemus: Nuorisopalvelujohtaja, Turun kaupungin vapaa-

aikatoimiala, 2004-, Kehitysjohtaja, ToimistoRobotti Oy, 2000-2004,

Toimitusjohtaja, Virtasen Maalitehdas Oy, 1998-1999

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Turun kauppaopetussäätiö,

hallituksen jäsen 2009-, puheenjohtaja 2014, 2016, 2018, 2020 ja

varapuheenjohtaja 2015, 2017, 2019

Olli Manner

s. 1956

Kotipaikka Naantali, Rymättylä

DI

Hallituksen puheenjohtaja

Turun Seudun Osuuspankin hallituksen jäsen 2012-

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja Elomatic Oy 1996-2015, hallituksen

puheenjohtaja Elomatic Oy 2015-

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: Orgalim, Euroopan

teknologiateollisuusjärjestöjen keskusliitto, President's Board'in jäsen, Finnish

Institute of Technology'n Turun Innovaatioyhteisön (FITech-Turku),

johtoryhmän puheenjohtaja, Teknologiateollisuus ry:n hallituksen varajäsen

2017-, Ocuspecto Oy hallituksen puheenjohtaja 2017-, Teknologiateollisuus

ry:n Varsinais-Suomen Aluejohtokunnan puheenjohtaja 2017-, Pemamek Oy

hallituksen jäsen 2016 -, Varma keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö

työnantajien neuvottelukunta 2008-

Lisäksi hallitukseen kuuluu osuuspankin sääntöjen mukaan pankin toimitusjohtaja. Toimitusjohtajaa koskevat tiedot ovat kohdassa 7.

Hallituksen tehtävät

Osuuskuntalain mukaisen yleistöimivallan, osuuspankin sääntöjen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain perusteella osuuspankin hallinnon ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii ja osuuspankin toimintaa johtaa hallitus. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Hallituksen toimivaltaan kuuluvat asiat, jotka

eivät lain tai sääntöjen mukaan kuulu toimitusjohtajalle, hallintoneuvostolle tai edustajistolle.

Hallituksen on johdettava osuuspankin toimintaa lainsäädännön, osuuspankin sääntöjen, osuuspankin ohjesäännön ja keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen on huolehdittava:

- pankin liiketoiminnan jatkuvan menestymisen turvaamiseksi suunnitelmallisuudesta, tehokkuudesta ja kannattavuudesta, toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisesta ja riskien hallinnasta
- pankin sisäisen valvonnan ja valvontajärjestelmien riittävyydestä ja luotettavuudesta
- luottolaitostoimintaa koskevan sääntelyn, OP Ryhmän yhteisten toimintaperiaatteiden sekä keskusyhteisön antamien ohjeiden noudattamisesta
- hallituksen jäsenten riittävästä perehdyttämisestä tehtävänsä ja osaamisen jatkuvasta ylläpitämisestä.

Tehtävänsä toteuttamiseksi hallitus muun muassa:

- vahvistaa pankin arvot, OP Ryhmän strategiasta johdetun strategian ja toimintasuunnitelmat sekä pankin lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteet ja seuraa säännöllisesti niiden toteutumista
- vahvistaa palkitsemisperiaatteet OP Ryhmän yhteisten periaatteiden mukaisesti
- merkitsee tiedoksi talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaiset pankkia sitovat ohjeet ja hyväksyy muut keskusyhteisön antamat ohjeet sekä saattaa tarvittavat ohjeet myös pankin hallintoneuvostolle tiedoksi
- vahvistaa pankin pääomasuunnitelman, joka sisältää vakavaraisuus- ja puskuritavoitteet sekä varautumissuunnitelman
- merkitsee tiedoksi keskusyhteisön vahvistaman pankin riskiluokan ja toteuttaa siitä aiheutuvat toimenpiteet
- vahvistaa pankin riskienhallinnan ohjeistuksen ja riskilimiitit sekä tilinpäätösperiaatteet keskusyhteisön ohjeiden mukaisesti
- päättää sisäisen tarkastuksen ja compliance -toiminnan organisoimisesta ja toteuttamistavasta sekä päättää tarkastuskertomusten ja huomautusten edellyttämistä toimenpiteistä
- tunnistaa mahdolliset eturistiriitatilanteet ja päättää niiden hallittavuuteen liittyvistä menettelytavoista keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti
- huolehtii siitä, että pankille on tehty jatkuvuussuunnittelu OP Ryhmän käytäntöjen mukaisesti, jatkuvuussuunnitelma on ajantasainen ja, että sitä testataan vuosittain
- vahvistaa pankin johtamisjärjestelmän ja organisaation sekä päättää tarvittavien toimikuntien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vahvistaa näiden toimenkuvat ja kokoonpanot ja nimeää pankin johtoryhmän jäsenet

- päättää pankin jäsenhakemusten hyväksymisestä tai hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä sekä jäsenen erottamisesta
- päättää toimitusjohtajan palkkaeduista ja toimitusjohtajan muista ehdoista
- päättää pankin toimipaikkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta
- päättää toimintojen ulkoistamisesta OP Ryhmän periaatteiden mukaisesti
- laatii vuosittain hallituksen toimintasuunnitelman sekä arvioi vuosittain omaa toimintaansa
- huolehtii siitä, että pankki noudattaa OP Ryhmän ohjeistusta ja ryhmätasoisia sopimuksia

Hallituksen kokouksia koskevat menettelytavat

Hallituksen puheenjohtaja vastaa siitä, että hallitus kokoontuu tarvittaessa. Kokous on kutsuttava koolle, jos hallituksen jäsen tai toimitusjohtaja sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen, kun paikalla on yli puolet jäsenistä.

Hallitus nimittää itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla hallituksen jäsen. Sihteeri osallistuu hallituksen kokouksiin ja laatii pöytäkirjan.

Kokouksissa käsiteltäviin asioihin liittyvä materiaali lähetetään hallituksen jäsenille hyvissä ajoin ennen kokousta, jotta hallituksen jäsenille jää riittävästi aikaa perehtyä kokouksessa käsiteltäviin asioihin.

Hallituksen kokous voidaan asian kiireellisyyden tai muun syyn vuoksi pitää sähköisesti tai puhelimitse edellyttäen, että hallituksen jäsenille varataan mahdollisuus päätöksenteon aikana keskinäiseen yhteydenpitoon.

Hallitus voi päättää, että muukin henkilö kuin hallituksen jäsen saa olla läsnä kokouksissa. Kun hallitus käsittelee osuuspankin kannalta tärkeitä tai laajakantoisia asioita, hallintoneuvoston puheenjohtaja voi valvontatehtävänsä toteuttamiseksi olla läsnä kokouksessa tällaisen asian käsittelyn ajan osallistumatta kuitenkaan päätöksentekoon.

Hallituksessa käsiteltävät asiat esittelee toimitusjohtaja tai joku muu hänen osoittamansa henkilö. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallituksen jäsenet saavat riittävät tiedot pankin toiminnan, taloudellisen tilanteen ja muiden käsiteltävien asioiden arvioimiseksi.

Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoittaa hallituksen puheenjohtaja, sihteeri ja vähintään yksi hallituksen siihen valitsema jäsen.

Hallituksen työskentelyn ja kokoonpanon arviointi

Hallitus arvioi hallitustyön kehittämiseksi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan sisäisenä itsearviointina.

Hallituksen tehokkaan ja ammattitaitoisen työskentelyn turvaamiseksi hallituksen kokoonpanoa on suunniteltava pitkäjänteisesti. Suunnittelu toteutetaan osana vähintään vuosittain tapahtuvaa hallituksen kokoonpanon arviointia. Arvioinnissa on erityisesti huomioitava, että hallituksessa on kollektiivisesti edustettuna osuuspankin toiminnan näkökulmasta riittävä

ammattitaito ja monipuolinen osaaminen ja, että erityyppiset eturistiriitatilanteet vältetään.

Hallituksen riippumattomuus

Hallituksen jäsen ei ole riippumaton, jos hallituksen jäsenen itsenäiseen päätöksentekoon voi kokonaisuutena arvioiden vaikuttaa esimerkiksi merkittävä asiakkuus, yhteistyösuhde taikka voimassa oleva tai aikaisempi työ- tai toimisuhte. Vähintään puolen hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia. Hallituksen enemmistön riippumattomuutta laskettaessa toimitusjohtajaa ei oteta huomioon.

Osuuspankin sääntöjen mukaan osuuspankin hallintoon kuuluva ei voi samanaikaisesti toimia OP Ryhmän kanssa kilpailevan liikeyrityksen hallinnossa. Hallitukseen ei voi myöskään valita muuta osuuspankin tai sen konsernin palveluksessa olevaa henkilöä kuin pankin toimitusjohtaja.

Koska OP Ryhmän yhteisöt toimivat kiinteässä yhteistyösuhteessa, muualla OP Ryhmässä työskentelevän henkilön sopivuutta hallituksen jäseneksi tulee arvioida ottaen huomioon kyseisen henkilön asema ja työtehtävät.

Hallituksen jäsenistä riippumattomia ovat:

Erkki Haavisto, Liisa Ketomäki, Annina Lehtiö-Vainio, Olli Manner ja Juha Salonen

Hallituksen monimuotoisuus

Tehokas työskentely edellyttää, että hallituksessa on riittävästi monipuolista asiantuntemusta, osaamista ja kokemusta. Hallituksen jäsenten valintaa valmisteltaessa kiinnitetään huomiota henkilön hallituksen kokoonpanolle tuottamaan lisäarvoon mm. riittävän monimuotoisuuden ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Monimuotoisuutta ylläpidetään ja kehitetään varmistamalla valittavien henkilöiden monipuolinen osaaminen ja kokemus, alueellinen edustavuus ja sukupuolten ja eri ikäryhmien riittävä edustus hallituksessa.

Tavoitteena on, että osuuspankin hallituksessa molemmat sukupuolet ovat edustettuina suhteessa 60/40 %. Tavoitteeseen pyritään pitkäjänteisesti varmistamalla, että ehdolla olevista, osaamiseltaan ja kokemukseltaan tasavahvoista henkilöistä ehdolle hallituksen jäseneksi asetetaan se, joka edustaa hallituksessa vähemmistönä olevaa sukupuolta.

Hallituksen toiminta

Hallitus kokoontui vuoden aikana 19 kertaa. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 98,5 %.

Hallituksen kokouksiin osallistuminen jäsenittäin:

Jarna Heinonen, puheenjohtaja	19 kertaa
Juha Salonen, varapuheenjohtaja	18 kertaa
Erkki Haavisto	19 kertaa
Liisa Ketomäki	19 kertaa
Annina Lehtiö-Vainio	19 kertaa
Olli Manner	19 kertaa
Olli-Pekka Saario	19 kertaa

7 Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Toimitusjohtaja

Osuuspankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lainsäädännön, viranomaismääräysten, keskusyhteisön ohjeiden sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että pankin toiminta on hallituksen vahvistaman strategian, toimintasuunnitelman ja ohjeiden mukaisesti tehokasta ja kannattavaa, toimintaympäristön muutoksiin sopeutuvaa ja riskeiltään hallittua.

Osuuspankin toimitusjohtaja:

Olli-Pekka Saario

s. 1957

Kotipaikka Turku

OTK, eMBA, kauppaneuvos

Toimitusjohtaja

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2001 alkaen,

johtoryhmän jäsen 2001-, hallituksen jäsen 2001-2008 ja 2012-

Keskeinen työkokemus: Toimitusjohtaja Turun Seudun Op 1.4.2012-,

varatoimitusjohtaja Turun Seudun Op 2001-2012, kokemusta pankkialan

johtotehtävistä OP Ryhmässä (Salon Seudun Op ja OKO Oyj) 1984 alkaen

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät: OP Koti Turun Seutu Oy:n

hallituksen jäsen 2002-2012 ja hallituksen puheenjohtaja 1.4.2012-, OP

Yrityspankki Oyj:n hallituksen jäsen 2019-, Raisio Yhtymä Oyj:n

hallintoneuvoston jäsen 2017-, Turun kauppakamarin hallituksen jäsen 2012-

2018 ja 2020-, TOP-Säätiön hallituksen jäsen 1.4.2012-, Turun

Kauppakorkeakoulun tukisäätiön hallituksen jäsen 2013-, Turun Palloseuran

Säätiön hallituksen puheenjohtaja 2014-

Petteri Rinne

Varatoimitusjohtaja

s. 1967

KTM, eMBA

Kotipaikka Turku

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2005 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2006 alkaen

Vastuualue: asiakasliiketoiminta

Keskeinen muu työkokemus:

- yhteensä 26 vuotta pankkialalla OP Ryhmässä, Merita Pankissa ja Suomen Yhdyspankissa

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- Turun TeknologiaKiinteistöt Oy:n hallituksen jäsen 4/2014-
- Turun Kauppakorkeakouluseura Ry:n hallituksen jäsen 2015-
- Turun Kauppakamarin Finanssivaliokunnan jäsen 2016-
- Turun Kauppakamarin hallituksen jäsen 2019
- Länsi-Suomen Pääomarahasto Oy:n hallituksen puheenjohtaja 2019-
- Turun Ylioppilaskyläsäätiön neuvottelukunnan jäsen 2019-

Johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on toimia osuuspankin toimitusjohtajan tukena osuuspankkiin ja sen konserniin liittyvien strategisten kysymysten valmistelussa, pankin toiminnan koordinoinnissa, merkittävien tai luonteeltaan periaatteellisten operatiivisten asioiden valmistelussa ja toimeenpanossa sekä sisäisen valvonnan ja riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toimivuuden samoin kuin sisäisen yhteistoiminnan ja tiedon varmistamisessa. Hallitus vahvistaa johtoryhmän kokoonpanon.

Olli-Pekka Saario
Toimitusjohtaja
(tiedot ks. edellä)

Petteri Rinne
Varatoimitusjohtaja
(tiedot ks. edellä)

Irma Hyvärinen
Muutos- ja tulevaisuusjohtaja
s. 1963

VTM, eMBA
Kotipaikka Turku

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa 1984 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2001 alkaen

Vastuualue: asiakkuudet, uudet liiketoiminnot, digitaalisen liiketoiminnan suunnittelu ja toimintamallit, OPKK, yhteiskuntavastuu, HR-johtaja

Keskeinen muu työkokemus:

- yhteensä 32 vuotta pankki- ja vakuutusallalla lähinnä OP-Pohjola-ryhmässä

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- Lounais-Suomen Syöpäyhdistys ry:n hallituksen jäsen
- Turun konservatorion kannatusyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja

Kari Friman
Riskienhallintajohtaja
s. 1966

VTL, eMBA
Kotipaikka Kaarina

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2007 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2013 alkaen

Vastuualue: riskienhallinta ja compliance

Keskeinen muu työkokemus:

- yhteensä 19 vuotta pankkialalla OP Ryhmässä
- yli 5 vuotta suunnittelijana ja tutkijana Turun yliopistossa (1995-2000)

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- V-S sairaanhoitopiirin hallituksen jäsen 2013- V-S sairaanhoitopiirin hallintojoaksen jäsen 2013-
- Turun seudun puhdistamo Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 12/2017-
- TPS Turku ry:n hallituksen jäsen 2013-

Satu Astala
Liiketoimintajohtaja, OP Koti Turun Seutu Oy toimitusjohtaja
s. 1970

OTK (Turun Yliopisto, eMBA (Turun Kauppakorkeakoulu) HHJ-Tutkinto

Kotipaikka Turku

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa 2012 alkaen

Johtoryhmän jäsen 2019 alkaen

Vastuualue: varallisuudenhoitoliiketoiminta ja lakipalvelut

Keskeinen muu työkokemus:

- yhteensä 23 vuotta finanssialalla (Sampo, Danske, FIM Varainhoito Oy)

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- Turun Suomalainen Yliopistoseura, neuvottelukunnan jäsen 2019-

Petri Leino

Liiketoimintajohtaja

s. 1977

KTM, FK

Kotipaikka Kaarina

Turun Seudun Osuuspankin palveluksessa vuodesta 2007 alkaen

Johtoryhmän jäsen 4/2019 alkaen

Vastuualue: henkilöasiakasliiketoiminta

Keskeinen työkokemus:

- yhteensä 13 vuotta pankkialalla Turun Seudun Osuuspankissa

Keskeiset samanaikaiset luottamustehtävät:

- OP Koti Turun Seudun hallituksen jäsen 09/2019 alkaen

8 Sisäinen ja ulkoinen valvonta

Sisäisen valvonnan periaatteet OP Ryhmässä vahvistaa keskusyhteisön hallitus.

KHT-yhteisö KPMG Oy on vuodesta 2015 toiminut osuuspankin tilintarkastajana ja KHT Kari Niukko päävastuullisena tilintarkastajana vuodesta 2015 alkaen.

Tilintarkastusyhteisölle on maksettu palkkioita seuraavasti:

- tilintarkastuksesta maksettuja palkkioita 32 901,38 euroa
- muista kuin tilintarkastuspalveluista maksettuja palkkioita 416,92 euroa

Sisäisen ja ulkoisen valvonnan periaatteet OP Ryhmän tasolla on kuvattu tarkemmin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä.

9 Taloudellinen raportointiprosessi

Osuuspankin hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Osuuspankin hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa osuuspankin hallituksen toimintaa.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetussa selvityksessä kuvattuja taloudellisen raportointiprosessin periaatteita.

10 Palkitseminen

Osuuspankin hallintoelinten jäsenille on maksettu palkkiota seuraavasti:

Hallituksen puheenjohtajan kuukausipalkkio 2.280 euroa (kuukausipalkkio 1.11.2019 alkaen 2.330 euroa)
Hallituksen jäsenen kuukausipalkkio 490 euroa (kuukausipalkkio 1.11.2019 alkaen 500 euroa)
Hallituksen jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 510 euroa kokoukselta (kokouspalkkio 1.11.2019 alkaen 520 euroa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajan kuukausipalkkio 910 euroa (kuukausipalkkio 1.12.2019 alkaen 930 euroa)
Hallintoneuvoston jäsenille (mukaan lukien puheenjohtajalle) on maksettu kokouspalkkiota 400 euroa kokoukselta (kokouspalkkio 1.12.2019 alkaen 410 euroa.

Jos hallintoneuvosto perustaa valmistelujaoksen, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti. Vastaavasti, jos hallitus perustaa tarkastusvaliokunnan, maksetaan sen puheenjohtajalle ja jäsenille kokouspalkkiot hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille määriteltujen kokouspalkkioiden mukaisesti.

Nimitysvaliokunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkio ja matkakustannusten korvaus samojen perusteiden mukaan, joita edustajiston kokous on päättänyt noudattaa hallintoneuvoston jäsenten osalta.

Osuuspankki noudattaa soveltuvin osin OP Ryhmän palkitsemisen periaatteita, joita on tarkemmin kuvattu op.fi-verkkosivuilla olevassa selvityksessä.

11 Sisäpiirihallinto

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevasta selvityksestä ilmeneviä sisäpiirihallinnon periaatteita.

12 Vastuullinen toiminta

Osuuspankki noudattaa OP Ryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevassa selvityksessä kuvattuja vastuullisen toiminnan periaatteita siltä osin kuin ne koskevat osuuspankin toimintaa.

13 Hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskevan selvityksen päivitys ja nähtävilläpito

Osuuspankin hallinto- ja ohjausjärjestelmää koskeva selvitys annetaan lähtökohtaisesti vuosittain ja se on nähtävillä op.fi-verkkosivuilla.